

ВЕСЕЛКА

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ

THE RAINBOW
A CHILDREN'S MAGAZINE

РОЗГАДАЙМО!

МІСТА УКРАЇНИ

А	—	х	—	—	А	Отут сім міст України.	
Ч	—	—	х	—	И	Які це міста — розгада-	
Х	—	х	—	—	В	першу і останню їх бук-	
О	—	х	—	—	В	хрестиків вставте бук-	
К	—	х	В			ви, яких бракує, і ра-	
В	—	—	х	—	Я	зом вони дадуть нам	
П	—	—	—	х	—	А	дорогу нам назву. Візь-
							міть для помочи мапу
							України.

ХТО ЦЕЙ МАЛЯР?

Від міста до міста,	Всі його ми знаємо,
Від хати до хати	Всі його стрічаємо,
Ходить-ходить пан маляр	Та ніхто у гості
Вікна малювати.	Не веде до хати,
Змалював сріблисто	І ніхто за працю
І квітки і листя.	Не дає заплати.

ЗАГАДКИ-ЖАРТИ

- Що стоїть посередині Полтави?
- Що всередині землі?
- Чим вечір кінчається, а ранок починається?
- Як з буряка зробити бурю?

МЕТАГРАМА

З „К” дерева захищає,
І на них вона завжди;
З „Н” звірятко заховас,
Коли треба, від бід.

ЩО ЦЕ?

- Летить тихо, лежить тихо,
А як сонце припече —
З шумом потече.
- Зимомо буває, а весною щезас.

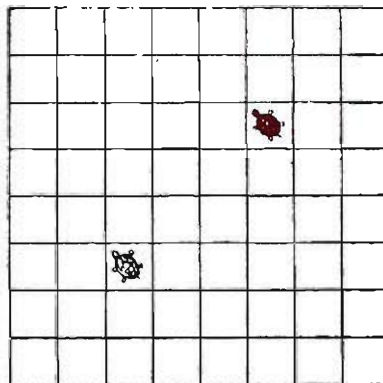
РОЗГАДКИ ЗАГАДОК ЗА ЛИСТОПАД ц. р.: ДОДАЙТЕ ПРИЗВИЩА. 1) Мудрий. 2) Великий. 3) Хмельницький. 4) Мазепа. 5) Шапкевич. 6) Шевченко. 7) Франко. 8) Українка. 9) Петлюра. 10) Коповалець. **ЯКІ ЦЕ СЛОВА?** Волос, голос, колос, молот, голод, холод, молоко, долото, колода, волосся, колосся, колодка. **ГЕОГРАФІЧНІ ЗАГАДКИ.** а) Китай. б) Японія. **ЯКЕ ЦЕ МІСТО?** Конотоп. **ОСІННІ ЗАГАДКИ.** а) Восени. б) Буквою „О”. **ЩО ЗА ДИВО?** а) Книжка. б) Свічка.

**ДІТИ! ВІДНОВЛЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!
ПРИСДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ!**

КУТОК РОЗВАГ

ДВІ ЧЕРЕПАХИ

На дошці, поділений на 64 квадрати, сиділо дві черепахи: чорна й сіра. Чорна черепаха вирішила приповзти в гості до сірої. Та поки завітати в квадрат, який займає її приятелька, чорна черепаха вирішила побувати в усіх квадратах дошки по одному разу. Беручи до уваги те, що чорна черепаха може рухатися вперед, назад, вгору, вниз і по перекутній (діагоналі), треба допомогти їй накреслити такий шлях, щоб кількість поворотів була найменшою і щоб черепаха побувала в кожному квадраті тільки один раз.

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ „ВЕСЕЛКИ”: НА КОВЕРТІ ЗАНАЧЕНО, ДОКИ ВПЛАЧЕНА ПЕРЕДПЛАТА. БОРЖНИКАМ ЖУРНАЛ БУДЕ СТРИМАНИЙ. ВИРІВНЮЙТЕ ЗАДОВЖЕННЯ! ВІДНОВЛЮЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ! ПРИСДНУЙТЕ НОВИХ ПЕРЕДПЛАТНИКІВ! СКЛАДАЙТЕ ПОЖЕРТВИ НА ПРЕС-ФОНД „ВЕСЕЛКИ”!

ЖУРНАЛ ДЛЯ ДІТЕЙ КОЖНОГО ВІКУ

з кольоровими ілюстраціями виходить кожного місяця у Видавництві „Свобода” заходами Українського Народного Союзу. Редагує Колегія з членів Об'єднання Працівників Дитячої Літератури. Річна передплата становить у ЗДА — 4.00 дол., у інших країнах — рівновартість цієї суми. Ціна окремого числа — 40 центів. Ціна подвійного числа — 60 центів.

“THE RAINBOW” — “VESELKA”
published monthly by the Ukrainian National Association
81-83 Grand Street — Jersey City, N. J., 07303
Subscription \$4.00 per year.
Entered as Second Class Matter at Jersey City, N.J.

Ілюстрація на обкладинці:
Ю. Козак — „Я вже більше не буду!”

„Я ВЖЕ БІЛЬШЕ НЕ БУДУ!”

Тато пішов на роботу, мама — до льо-ху прати білизну, а Леся — до школи. Івасик лишився сам у кімнаті. Він обіцяв мамі, що буде чемний, але обіцянки не дотримав. Підкидаючи м'яча, поцілів ним вазоник з квітами, а потім виліз на софу, щоб звідти скочити на підлогу.

На стіні висів образ святого Миколая. Глянув Івасик на образ і зніяковів: святий дивився просто-простісінько на нього. Івасик тихесенько зсунувся з софи і став собі коло вікна. Але й туди звернулися очі святого. Хлопець заліз у куток, за шафу з книжками. Звідти виглянув одним оком і затремтів: святий Миколай поглядав простісінько на Івасика. Івасикові здалося, що святий Божий Угодник з докором дивиться на нього.

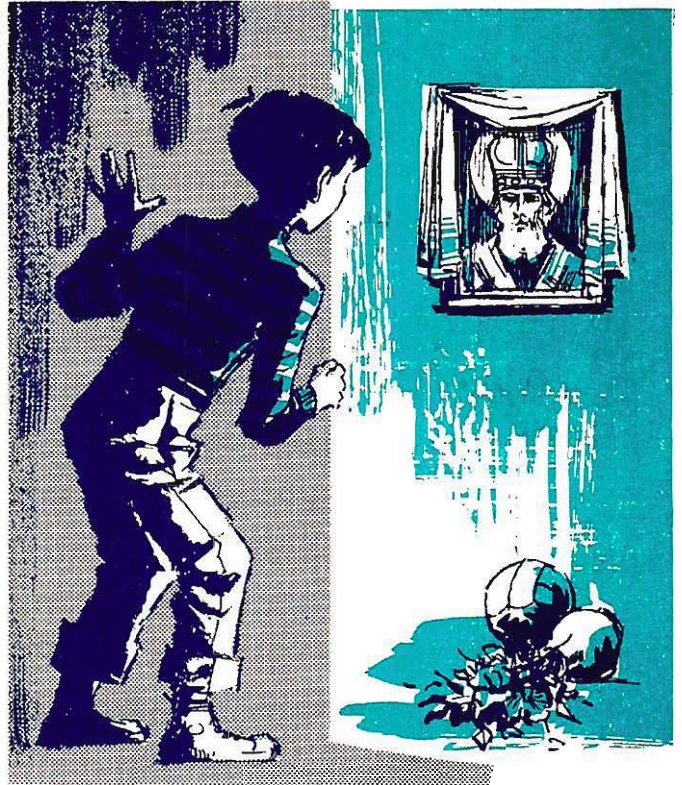
„Я знаю, — подумав хлопець, — святий Миколай гнівається, що я нечемний. У неділю я вилляв через вікно якомусь дідусеві на голову горнятко води, а вчора зробив з нитки вудку і ловив золоті рибки в акваріумі. Часом показую язика сестричці Лесі, а, буває, потягну песика Кудлика за хвіст. Святий Миколай усе це бачив...”

Івасик ще раз глянув на святого, і їх очі зустрілися. Івасик уже знав напевно: святий дідусь гнівається. Тут уже нема як викручуватися від вини! Хлопець вийшов із свого сховку за шафою, сів на килимі і заспівав „О, хто, хто Миколая любить”. Мама навчила недавно цієї пісні Івасика й Лесю. Як скінчив, встав із килима і несміливо сказав:

— Прошу вибачити, я більше не буду...

Івасик на правду щиро обіцяв поправитись. Він добре пам'ятав татові слова, що за тиждень буде празник святого Миколая — день, коли святий Угодник з ангелами приносить дітям подарунки. Але тільки чемним і добрим! Ох, який то був би жаль і сором, якби Івасик нічого не дістав!..

Цілий тиждень Івасик був дуже чемний, аж Леся дивувалася. Святий Миколай уже більше не водив очима за Івасиком по кімнаті, а вночі перед празником в Івасика на подушці з'явився чималий пакунок з кольоровими олівцями, гарними книжечками та різними забавками.

Важко розказати, яка була радість у дитячій кімнатці. Івасик плескав у долоні, тато й мама всміхалися, і приязно дивився з образа святий Миколай.

ЦЕРНИЙ СНІГ

Білий сніг всю нічку падав безупину. Покрив лісок і наш садок, всі стежки й хатину.

І ось робота свіжа нам — малим робітникам!

У тата візьмем дві лопати, мітлу у неньки і сніг усенький розгорнем на обидва боки. Стежки промостимо широкі — до гаражу від порога і ген далі до дороги.

А як відлига прийде згодом і знов по ній мороз, то про стежки хто буде дбати? Хто ж? Знов воювати будем з льодом.

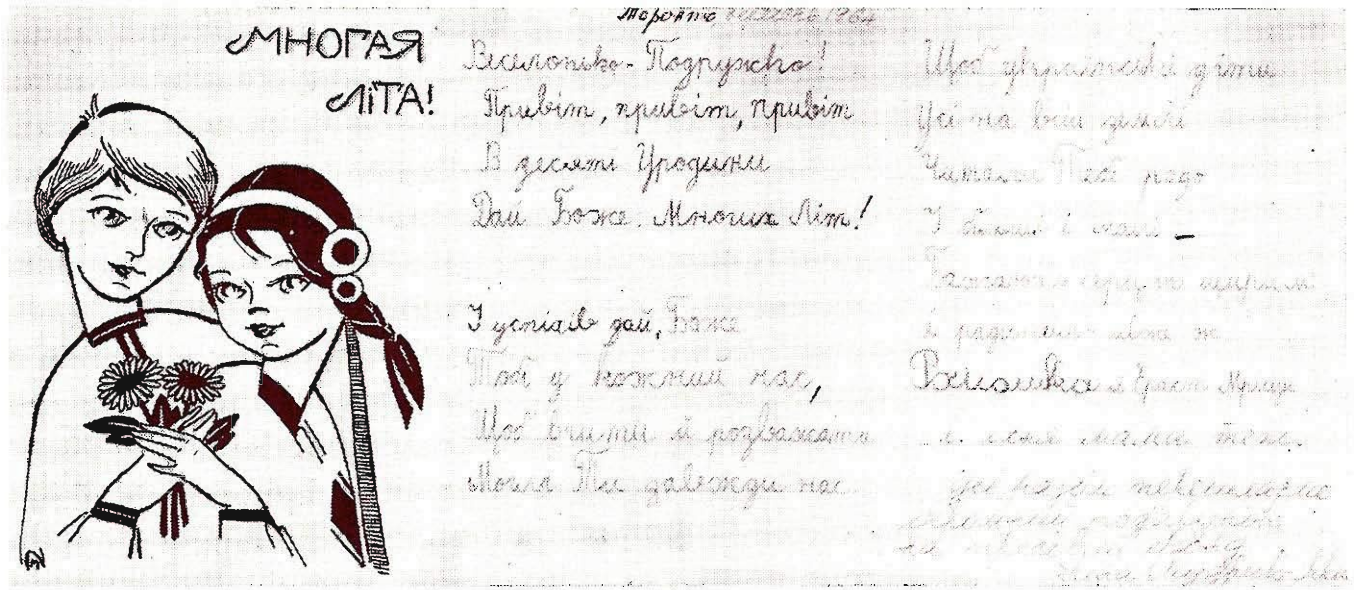
Наберемо в міх піску й посиплемо кожну стежечку ховзьку. Сміло йтимуть мама й тато, і сестричка наша Люда — ховзатись ніхто не буде, не впаде на сніг, не скалічить ніг.

Хоч малі у нас ще руки, знемагають у напрузі — завжди раді ми до праці — ми малі, завзяті друзі!

Б. Д.

ПРИВІТ „ВЕСЕЛЦІ” ВІД ЧИТАЧІВ

Ромашка й Ераст Мриц з Торонта (Канада) прислали „Веселці” віршований привіт з нагоди її 10-ліття. Цей привіт прикрасила гарним образком їх Мама, пані Ніна Мудрик-Мриц, що є ілюстраторкою нашого журналу.

Г. ЧОРНОВИЦЬКА

Ілюстрація І. БРИКОВИЧА

НА РОБИЛА ШКОДИ

Не заплутаю волічки:
я прутків не витягаю,
а клубочок невеличкий
у кишеню заховаю.

Я клубочок бережу,
з ним до мами побіжу!

Бігла швидко, швидко, швидко,
а за мною довга нитка.
І прутки вже розкотились,
і всі петлі розпустились...

Мама шалика в'язала,
„Залиши!” — мені сказала.

Пояснення-словничок: пруток (множ. прутки) — це те саме, що прутки, прутки, тонка шпичка з дерева або дроту.

Я — МАРУСЯ

Я усіх дітей вітаю —
Називаюся Маруся,
Вдома книжечку читаю,
Пильно все у школі вчуся.

Щонеділі і шосьвята
В церковцю моя дорога —
Ще й веду за руку брата,
Щоб учивсь любити Бога.

Р. З.

Леся ХРАПЛИВА

АНТИПКОВІ ПРИГОДИ

(Сценічна картина на вечір св. Миколая)

ПЕРША СЦЕНА

(Пекло. Стіни, заліплені картками коміксів. Великий екран, ніби в телевізорі. АНТИПКО сидить перед екраном з ногами на столі і хропе). СТАРШИЙ ЧОРТ (входить).

СТАРШИЙ. Антипку!

АНТИПКО (хропе).

СТАРШИЙ (голосніше). Антипку!

АНТИПКО (хропе голосніше).

СТАРШИЙ. Антипку, ти ледащо рогате!

АНТИПКО (зривається). Га, що сталося?

СТАРШИЙ. Це я тебе питаю, що сталося! Я посадив тебе тут, щоб ти підглядав, що роблять на землі українські діти, а ти хрочеш!

АНТИПКО. Я... я справді не спав!

СТАРШИЙ. Ех, поламаю я тобі роги за такі слова! Звичайно, що спав і хрочів, аж пекло ходором ходило. І навіть не знаєш, що українські діти у вільному світі витівають!

АНТИПКО. О ні, я все знаю! Вони дуже чемні: сидять так витривало перед телевізорами, що й не ворухнуться. А наш чорт Телехвіст уже знає, що їм там показувати!

СТАРШИЙ. Телехвіст — перший у чортячому ділі, не такий, як ти! Та я не про Телехвоста питаю, а про тебе! Що ти ще підглянув?

АНТИПКО (збенгезено). О, багато всякого бачив... Правду кажучи, все бачив... Коли діти не видивляють очей у телевізор, то чи-

тають чемненько комікси. А українську школу так обминають, неначе б там сиділи за разки інфлюєнци. Щождо української книгарні, то навіть не знають, на якій вона вулиці в їх місті!

СТАРШИЙ (грізно). І ти, кажеш, бачив це все?

АНТИПКО (плаксиво). Бачив, бачив! Хай мене свяченою водою покроплять, коли не бачив!

СТАРШИЙ (хапає його за вухо). І ти смієш мені казати, що все бачив, коли нічого не знаєш про цього листа! (Виймає листа, Антипко виривається від нього і розтирає вухо). Ось поглянь, що вони тут намазали!

АНТИПКО. Ай, моє вухо! Ні, ні, це не вони писали!

СТАРШИЙ. Негідний ти і в дірявому казані у смолі варитися! Як не писали, коли чорт Пошторіг викрав його сьогодні в янгола! Розпоров ножем торбину та й викрав! Якби не те, янгол заніс би його простісінько в небо! На, понюхай ось! (Хапає Антипка за потилицю, пхає його носом у відкритий лист). На, понюхай!

АНТИПКО. А-а-аагчих! (Відсувається якнайдалі від листа). Таж цей лист пахне українською мовою!

СТАРШИЙ. Цікаво, де її діти навчилися, коли ти кажеш, що вони обминають українську школу!

АНТИПКО. Я... я... я взагалі нічого не кажу!

СТАРШИЙ. А що ж ти можеш сказати? В листі хоч би тобі одна помилка! І ось послухай! *(Накладає великі гервоні окуляри, читає):* „*Всезеснішій Отце, Святий Миколаю! Просимо Тебе, загости до нас у день свого Свята та принеси нам якнайбільше укра... (кашляє) україньських... (Кашляє, хопатється за горло) кни... кни... книжок...*” Тьху! Така погань мені і кризь горло не проходить! Чуєш, Антипку?

АНТИПКО *(тим газом заховався за екран).*

СТАРШИЙ. Чуєш? *(Олядається).* А ти куди дівся? *(Заглядає в усі кутки, врешті витягає Антипка за звіст).* Думаєш, негіднику, що від мене, від Старшого Чорта, заховаєшся? Біжи мені зараз на землю та зроби таке, щоб ні одна українська дитина не дістала ні одної української книжечки в день Святого Миколая!

АНТИПКО. Коли я не знаю, як це робити!

СТАРШИЙ. А знаєш, як хропіти, замість підглядати, що ті дітища там витівають? Геть мені звідси, щоб і духом твоїм тут не пахло! Та не повертайся, поки не виконаєш, що я тобі казав! *(Хапає вила, виганяє ними Антипка, той з криком утікає).*

СТАРШИЙ *(обтирає ніг з гола).* Ну, а тепер побачимо, як він, ледар, з цим справиться. А ні — хвоста обірву! *(Тупотить ногами).* А покищо треба наставити наш пекловізор на небесне русло, щоб побачити, що там діється! *(Крутить гудзик, екран розсвігується, гуги пісню „О хто, хто Миколая любить”).*

(Заслона)

ДРУГА СЦЕНА

(Вже перед піднесенням заслони гуги пісню, що погалася в кінці першої сцени. На позатку цієї сцени вона лунає стиха, опісля замовкає. На сцені небесна канцелярія з вікном і двома дверима. Усе приладдя та обстановка в ній білі або золоті. ПЕРШИЙ ЯНГОЛ сидить за столиком з писальною машинкою. ДРУГИЙ ЯНГОЛ входить, вклоняється йому).

ДРУГИЙ. Мир тобі, брате, та щасливої праці на сьогодні!

ПЕРШИЙ. Мир і тобі, мій друже небесний! *(Вклоняється).* Справді, жде нас сьогодні велика праця. З волі святого Отця Миколая треба нам надрукувати багато-багато книжок, щоб вистачило всім українським дітям.

ДРУГИЙ. Велика це робота, та велика буде й наша заслуга перед Богом, коли виконаємо її. А чи приготував ти вже все, що слід?

ПЕРШИЙ. О так! Наше найменше янголятко вже дістало повну бляшанку фарби, щоб намастити нею валки в машинах небесної друкарні.

ДРУГИЙ. Це дуже добре! А чи подбав ти про те, щоб було нам про кого та про що писати?

ПЕРШИЙ. Подбав, подбав! Ще вчора звечора вислав Янгола-Водія, щоб привіз сюди на небо всіх героїв українських дитячих книжок. Ось він зараз прибуде. *(Поглядає на годинник).* Правду кажучи, вже повинен би бути!

ДРУГИЙ. Авжеж, пора, бо роботи так багато! Подумаєш, скільки то українських дітей в Америці, скільки в Канаді, Аргентині, Бразилії, а скільки ще в Німеччині, Франції, Англії, Бельгії! А вже й не кажу, скільки навіть у далекій Австралії!

ДРУГИЙ. І всіх треба обділити в цей празник українськими книжками!

ПЕРШИЙ. Янгол-Поптгар приніс учора цілу скирту листів від дітей. Усі просять не про що інше, як про книжки.

ДРУГИЙ. Саме тому і треба поспішати, а нашого Водія ще не видно...

(Стукіт у двері).

ПЕРШИЙ. Заходьте, будь ласка!

ЯНГОЛ-ВОДІЙ *(одягнений, як справжній автоводій, тільки має крила. Одяг його білий. В руках держить кермо авта).* Мир вам, браття!

ПЕРШИЙ. О, наш водій!

ДРУГИЙ. А ми вже дожидаємо тебе та твоїх приїжджих!

ВОДІЙ. Ой, довго ще ждатимете! Оце все, що залишилося з нашого небесного авта! *(Показує керму).*

ПЕРШИЙ. Ой, а що трапилося?

ВОДІЙ. Їхав я Чумацьким Шляхом, коли нараз якесь лихо жбурнуло нам під колеса метеора. Я хотів його обминути, та як заїхав у рив, то з авта тільки пматки залишилися!

ДРУГИЙ. А твої герої?

ВОДІЙ. Їм нічого не сталося, бож вони не люди, а постаті з книжок. Та літати все таки не вмюють. Тому осталися на Чумацькому Шляху та десь там примерзають від холоду. Тільки я прилетів, скільки сил стало, на небо, по допомогу.

ПЕРШИЙ. Ой, таке лихо! І хто це міг зробити?

ДРУГИЙ. Хіба тільки пекельні сили! Мені вже навіть було дивно, що вони сидять цього року так тихо!

ПЕРШИЙ. Та не час нам думати та догадуватися! Позичай, брате, літака у святого Іллі та лети якнайшвидше по наших героїв, а то таки не справимось до празника святого Миколая!

ВОДІЙ. Лечу, лечу! Мир вам! *(Виходить. Чути за сценою, як гуде літак).*

ДРУГИЙ. З Богом! І хай повертається без пригод!

(Крик за сценою. ЯНГОЛЯТКО, вимащене горною фарбою, вбігає з плажем із других дверей).

ПЕРШИЙ. Ой, що тобі сталося?

ЯНГОЛЯТКО *(плаже)*. Я хотіло помстити валки в друкарській машині, а тут щось вихопило мені бляшанку з рук і вилило на мене фарбу!..

ДРУГИЙ. Бідне ти, бідне! А не бачило, хто це зробив?

ЯНГОЛЯТКО *(розмазує фарбу по лиці, витираючи слюзи)*. Не було коли приглядатися! Було воно чорне й страшне і зараз же сховалося під машину!

ПЕРШИЙ. Не плач! Ми його зараз спіймаємо! *(Виходить у другі двері, там гучно крик. Тягне за руку АНТИПКА)*. О, бачите, хто це був?!

ДРУГИЙ. А, звісно, чортам дуже не всмак, що діти читають українські книжки! Я так і думав, що то вони затіють!

ПЕРШИЙ. Тепер вже нічого не вдіють! Цього чорта замкнемо в буді біля сузір'я Пса, а той йому і ворухнутися не дасть! *(Тим часом АНТИПКА виривається з його рук, зіскакує зі сцени і вибігає з залі на коридор)*.

ДРУГИЙ. Дивись, дивись! Кудись зник!

ПЕРШИЙ *(оглядається)*. Я ж його тількищо держав за руку!

ДРУГИЙ. Я добре дивився. Отак просто: був і зник!

ПЕРШИЙ. От лихо! Тепер буде волочитися по всьому небі та всім докучати!

ЯНГОЛЯТКО *(тулиться до нього)*. Я боюся! Я вже й так мусітиму ходити по небі в такій брудній суконочці!

ПЕРШИЙ *(гладить його по голівці)*. Не будеш, не бійсь! Ось я вмюю та передягну тебе! *(Виводить)*.

ДРУГИЙ *(сумно)*. А Янгола-Водія таки ще не видно! *(Заглядає у вікно. Нараз гучно гуркить літака)*. Ідуть! Вже ідуть! Чуєш брате-Янголе!

ЯНГОЛЯТКО *(вибігає на сцену, вже в гистій суконочці)*. Ідуть! Ідуть!

ПЕРШИЙ *(біжить за ним з білим рушником)*. Та пожди, хай обітру тобі личко цією хмаринкою! *(Ловить, витирає лице)*. Тепер ти знов виглядаєш, як справжнє янголятко! І не сором буде показатися гостям з землі!

ЯНГОЛ-ВОДІЙ *(входить)*. Мир вам! Ну, щасливо приїхали!

ПЕРШИЙ. І всі постаті з книжок з тобою?

ВОДІЙ. Всі, тільки Пашко з книжки „Хлопці з зеленого бору” не хотів ждати й повернувся на землю.

ДРУГИЙ. Добре зробив! Зрадникам свого народу не місце в небі!

ВОДІЙ. А всі інші ждуть у сінях та гріються, бо таки дуже померзли!

ЯНГОЛЯТКО. А мені можна піти до них? Я дуже цікаве, як вони виглядають!

ДРУГИЙ. Можна, можна! Тільки скоро повертайся, бо в друкарні жде на тебе робота!

ЯНГОЛЯТКО. Ой, як то гарно! Як то добре! *(Плече в долоні, вибігає)*.

ПЕРШИЙ *(сідає за машину)*. Тепер можемо й точати працю! *(До Водія)*. Ти певно маєш з собою їх список-каталог, тож дай сюди! *(Водій добуває з кишені і подає список)*. А опісля клич їх, коли вже трохи відпочинуть після такої важкої дороги...

ВОДІЙ. Добре, все буде, як кажеш!

(Перший Янгол погинає писати).

(Заслона)

ТРЕТЯ СЦЕНА

(Небесні сіни. В кутку розмальована ніг. Біля неї гріються: ОЛЕСЯ, МЕЛАСЯ, ВЕДМІДЬ, САШКО, СИН УКРАЇНИ, ЧІНКАДАВІН, МИХАЙЛИК, БРОВКО, ІВАСЬ та КАСЯН, ЯШКО-СТРАШКО, ЛЕІЛЯ і ВЕСЕЛКА).

ЯНГОЛЯТКО *(заглядає несміливо з-за дверей)*.

ОЛЕСЯ. Гляньте, ось там справжнє янголятко!

МЕЛАСЯ. А гарненьке яке! Як дитятко мале!

ЛЕІЛЯ. Ходи, ходи до нас!

ЯНГОЛЯТКО. Коли ж я боюся собаки!

МИХАЙЛИК. Мого Бровка нічого боятися! Він ворогів кусає, а добрим людям зла не зро-

- бить. Ану ходи, Бровку, подай лапку! (*Підходить до Янголятка з Бровком, Бровко присідає і подає передню лапку. Янголятко з острахом подає йому руку*). А бачиш, я тобі казав!
- ЯНГОЛЯТКО (*підступає ближче до всіх*). А хто ти такий?
- МИХАЙЛИК. Я жив ще недавно. Називаюся Михайлик. Ми разом з Бровком помагали українським повстанцям бити большевиків, і про мене написала книжку пані Дмитренко, що теж згинула на полі слави...
- ЯНГОЛЯТКО. О, я знаю. Я зустрічало її тут, у небі! (*До Олесі*). А ти хто?
- ОЛЕСЯ. Я Олеся. Борис Грінченко написав, як то я врятувала своє село від татар.
- ЯНГОЛЯТКО. То тобі тут і місце в небі! (*До Меласі*). А ти хто?
- МЕЛАСЯ. Я — Мелася. Про мене написала книжку така пані, що звалася Марія Маркович, а підписувалася Марко Вовчок.
- ЯНГОЛЯТКО. А що ти доброго зробила?
- МЕЛАСЯ. Я врятувала свого братика від ведмедя на пасіці. Ось цей ведмідь і приїхав сюди зі мною! (*Янголятко закримтіло Ведмедя, відступає кілька кроків*).
- ВЕДМІДЬ (*бурможе*). Ти мене не бійсь! Коли я побачив, яка Мелася хоробра, то поклав собі наколи більше не чіпати дітей!
- ЯНГОЛЯТКО (*до Сина України*). А ти хто?
- СИН УКРАЇНИ. Я Микола Наливайко, козак. Валентин Злотополець та Ігор Федів описали, як я понав на безлюдний острів і там заклав першу колонію Козацької Держави. А це мій помічник Чинкадавін.
- ЧИНКАДАВІН. Я була вірний помічник, я любив ти своя пан...
- ЯНГОЛЯТКО (*до Івася*). А ти хто будеш?
- ІВАСЬ. Я Івась. Андрій Чайковський описав, як то дядько Касян вирятував мене з татарського аркана...
- КАСЯН. Ага, а того не кажеш, що він писав, як ти опісля віддячився мені: як визволив з неволі у пана Вишневецького! Так він і назвав цю книжку: „Віддячився”.
- ЯНГОЛЯТКО. Бо так і годиться за добре діло добрим ділом віддячуватись! Це вже навіть я знаю! (*До Леїлі*). А ти хто така?
- ЛЕІЛЯ. Леїля, дочка короля Мельхюра, що то приїхав привітати Боже Дитятко. Про мене написала Віра Лебедова у книжці „Гарфа Леїлі”.
- ЯНГОЛЯТКО. О, то тобою певно дуже зрадіють діти! (*До Яшка*). А ти хто такий смішний?
- ЯШКО. Я страхопуд Яшко-Страшко. Про мене та про мої цікаві пригоди написала пані Білецька в книжці „Бабунині казки”. Але я був такий чемний, що опісля став людиною, Івасем!
- ЯНГОЛЯТКО. О, це дуже добре! (*До Веселки*). А ти хто?
- ВЕСЕЛКА. А хіба ти мене не пізнаєш? Я ж ясною всіма барвами на небі пішла дощу. І моя хатка зараз біля небесної огорожі!
- ЯНГОЛЯТКО. Ах, справді! Таж ти Веселка! Але як це сталося, що ти приїхала з землі разом з іншими книжками?
- ВЕСЕЛКА. Я сходжу раз у місяць на землю, щоб принести українським дітям щораз нові оповідання, віршики та образки. І так уже десять років!
- ЯНГОЛЯТКО. Це чудово! І будеш далі приходити?
- ВЕСЕЛКА. Буду, якщо діти мене читатимуть.
- ЯНГОЛЯТКО. А хіба є такі недобрі діти, які не хочуть тебе читати?
- БРОВКО (*погинає скавуліти та нюхати по всіх кутах*).
- МИХАЙЛИК. А чого це ти, Бровку, такий неспокійний? Тут небо, і большевиків немає!
- БРОВКО (*гавкаючи, виганяє з-за негі Антипка*).
- ЯНГОЛЯТКО. Ой, я боюся! Це той, що мене фарбою мазав!
- САШКО (*добуває меча*). Не бійсь! Я — Сашко — хлопець з Зеленого Бору — не дам тобі зробити лиха! Коли не віриш, прочитай у книжці Роляника — Романа Завадовича, як я боровся разом з княжими воїнами проти ворогів!
- АНТИПКО (*облесно*). Ну, ну, чого ж мене боятись? Я ваш добрий приятель...
- КАСЯН. Та який же ти приятель чесному козакові, чорте рогатий?!
- АНТИПКО. А як вам знати, що не приятель? Хіба ви знаєте, що з вами хочуть тут зробити?
- СИН УКРАЇНИ. Та як не знати? Надрукують нашу історію та роздадуть усім українським дітям! Я так довго прожив на безлюдному острові, що вже не можу діддатися зустрічі з ними!
- АНТИПКО. Ага, бо ти не знаєш, що тебе ці діти зовсім не ждуть!
- ОЛЕСЯ. А ти звідкіля такий мудрий взявся, що це знаєш?

Усім нашим Стівробітникам, Читачам, їхнім Батькам, Опікунам, Учителям, Виховникам і Духовним
Отцям, які святкують Різдво Христове за новим стилем
ВЕСЕЛИХ І ЩАСЛИВИХ СВЯТ
бажають Видавництво й Редакція „Веселки”

АНТИПКО. Знаю, бо продаю цим самим дітям комікси на кожному розі вулиці!

ЯШКО. А я щось інше знаю! Що кожна українська дитина пильно читає добрі книжечки, щоб не остатися на все життя таким страхопудом на горобці, як ось був я!

АНТИПКО. Ха-ха-ха! Та дітям аби лише відчинити телевізор, то весь день просидять перед ним, мов ті страхопуди в полі!

МИХАЙЛИК. А я знаю, що в Україні навіть малі діти так любили свій край, що не зважали ні на які небезпеки і допомагали повстанцям боротися за волю.

АНТИПКО. А я знаю, що коли не живуть у рідному краю, то вже й чути про нього не хочуть!

КАСЯН. Ей, мовчи, чортове насіння, коли не хочеш покуштувати козацької посвяченої шаблі! (Витягає шаблю).

АНТИПКО. Ай, лишіть мене, я ваш друг!

ВЕДМІДЬ. А моїх дружніх обіймів скуштувати не хочеш?! (Наближається до Антипка).

АНТИПКО (втікаючи, приперся плезима до дверей канцелярії). Ай, я ж тільки хотів вас остерегти...

МИХАЙЛИК. Бери його, Бровку! (Бровко кидається до Антипка).

ЛЕЇЛЯ. Не треба нікому остороги від лихого!

АНТИПКО. Ряту-у-йте!

ЯНГОЛ-ВОДІЙ (входить, перевертає дверима Антипка, той попадає просто в лапи ведмедеві).
Що тут діється?

ОЛЕСЯ. Чорта зловили!

МЕЛАСЯ. Він казав, що українським дітям книжок не треба!

ІВАСЬ. Казав, що українські діти читають радше комікси!

ЯШКО. Казав, що їм миліший телевізор!

СИН УКРАЇНИ. А навіть мій Чінкадавін знає, що це неправда!

ВЕСЕЛКА. А я можу найкраще розказати про те, як щомісяця дожидають мене діти та з якою радістю хапаються читати!

ЯНГОЛ-ВОДІЙ. Заспокойтесь! Цього чорта ми вже давно шукали! На те він чорт, щоб не давати українським дітям навчитися добра! (Накладає Антипкові нашийник з ремінцем). Тепер він уже не втече! А ви йдіть усі в канцелярію, там уже ждуть на вас янголи, щоб друкувати книжки про вас.

САШКО. Щоб нас таки читали українські діти!

МИХАЙЛИК. Славно! (Підкидає шапку вгору).

БРОВКО (виляє хвостом). Гав! Гав! Гав! (Всі входять у двері до канцелярії).

(Заслона)

Перед заслону виходять усі постаті з книжок, кожне має на собі велику картонову „обкладинку”, а в руці книжку, що їй представляє. На „обкладинці” видно наголовок і прізвище автора книжки — великими буквами. Держазись за руки, проходять залю поміж рядами крісел, щоб кожний міг їх побазити. Співають (на мотив „О хто, хто”):

Миколай вже на землю сходить,
До діток українських приходить,
Він дари приносить їм,
Гарну книжку дасть усім,
Миколаю!

Молимось ми щодня Святому:
— Не минай Ти нашого дому!
Бо ми чемні діточки,
Хочем мати книжечки,
Миколаю!

Дай нам, дай книжечки читати,
Про свій край поможи навчатись,
Навчимося, підростем,
Лиху силу проженем,
Миколаю!

Книжки виходять із залі. Позинається розда-
га дарунків.

УКРАЇНЦІ В ПІВДЕННІЙ АМЕРИЦІ

У кімнаті юного Данилка всі стіни завішані географічними мапами. Найбільша — це мапа України, а поруч з нею Північної Америки, на якій повбивані шпильки з жовтими головками.

— Цими шпильками я позначив ті міста в Канаді і З'єднаних Державах, де живе багато українців, — пояснює Данилко своїй мамі.

З приємністю дивиться мама на Данилкову роботу, — він, як і мама, любить географію. Може стане колись ученим географом та великим мандрівником...

Перша українська католицька церква в Ріо Кляро (Бразилія)

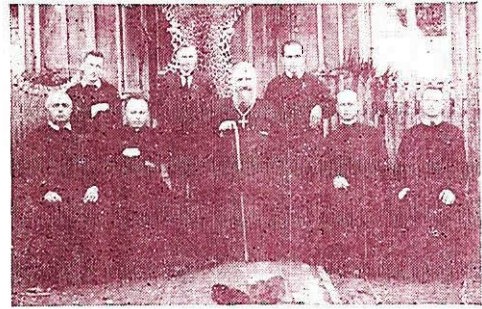
Увечері сидить Данилко поруч з батьком, а на столі перед ними мапа Південної Америки.

— Сьогодні, Данилку, — каже батько, — по-мандруємо в гості до наших українців, що проживають у Південній Америці — в Бразилії, Аргентині, Венесуелі. Про українців Бразилії ти вже дещо знаєш, чи не так?

— У Бразилії? — Данилко подумав хвилинку... — Ах, так! Як я був хворий, то ви, тату, читали мені книжку „Бог вогню”. Про відважного Данка і його пригоди в бразилійських джунглях. О, цікава, чудова книжка!

— Так, книжка дуже цікава. А написала її наша письменниця Ольга Мак, яка живе в Бразилії і добре пізнала ту країну. А всіх українців у Бразилії нараховують 120 тисяч. Найбільше українців живе на півдні Бразилії, бо клімат там не дуже гарячий, пригожий для білої людини. Головний осередок українського життя в місті Прудентополісі...

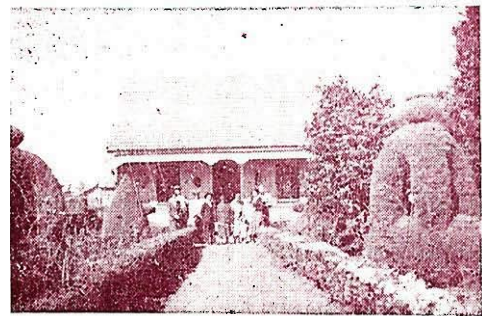
— Прудентополіс, — повторив Данилко, зразу відшукав цю назву на мапі і позначив шпилькою.

Митрополит А. Шептицький на відвідинках у Бразилії в 1922 р.

— У тому місті, — продовжував батько, — наші Отці Василіяни видають українські часописи „Працю” та „Український Місіонар”, ведуть українську середню школу, а Сестри Службниці ведуть понад двадцять народних шкіл. Багато українських організацій є в місті Куритибі, а також у містах Порто Алегре і Сан Павльо. Урядова мова в Бразилії — португальська. Українські діти не мають там свого дитячого журналу, і тому дістають нашу „Веселку”.

У сусідній з Бразилією Аргентині живе теж кругло 120 тисяч українців. У столиці Аргентини, Буенос-Айресі, найбільший осередок українського життя. Там містяться центральні наших товариств „Праця” і „Відродження”, появляються українські часописи — „Українське Слово” і

Хата українського поселенця в С. Катарині (Бразилія)

„Наш Клич”. Інші українські осередки в містах Беріссо і Апостолес. В Аргентині діють наші Церкви — католицька і православна. Після другої світової війни в Аргентині опинилося досить багато українських мистців, письменників і вчених, але згодом більшість їх переїхала до Північної Америки. В Буенос-Айресі живе відомий наш письменник і учений, професор Євген Онацький. Він зладив і видав там „Українську малу

Учений і письменник проф. Євген Онацький

енциклопедію". Для українських дітей переклав з італійської мови славу дитячу книжку „Пригоди Пінокія” і кілька інших творів світової ди-

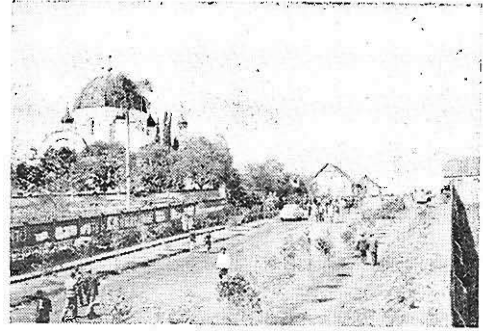

Наголовки українських газет в Бразилії

тячої літератури. Урядова мова в Аргентині — еспанська, і тією мовою виходять українські книжки для чужинців.

Невелика українська громада — всього дві тисячі — опинилася після другої світової війни у Венесуелі. Найбільше українців живе в її столиці Каракасі. Там міститься центральна Української Громади та українські католицькі і православні церковні організації. У Каракасі живе наша визначна малярка Галина Мазепа...

— О, це та, що її ілюстрації у „Веселці”? — живо спитав Данилко.

Українська церква в Прудентополісі (Бразилія)

— Та сама. Галина Мазепа дуже любить дітей і здавна ілюструє наші дитячі видання. Її ілюстрації подобаються також чужинцям — вона ілюструє венесуельський дитячий журнал.

Отак, Данилку, наші українці живуть у широкому світі, але всюди працюють на користь Україні. А найкраща праця українських дітей і молоді для України — це пильна наука, щоб стати освіченими і всюди та завжди голосити правду про Україну, боротися за її волю і власну українську державу.

Б. Д.

Свято Самостійности України в Буенос-Айресі (Аргентина) в 1948 р.

СВЯТО ДАХІВ

(Різдвяна казка в перекладі Івана Франка)

Ох, як же то ясніли паризькі дахи тієї ночі! Яка тиша, який спокій, яка надприродна ясність! Вулиці були вкриті мокрим снігом, мов важкі льодові ріки. Газові лампи сумовито миготіли серед ожеледі. А вгорі, як оком глянеш, на дахах домів і палат, на вежах і банях церков іскрився сніг, білий-білий з синюватим полиском. Це виглядало наче друге місто, надземний Париж, завішений поміж небом і землею.

Хоч ще не було пізно, всі вогні були погашені, ніде ані трішки диму не клубилося над дахами. Ніхто вже не ходив вулицями, крім горобців, яких гострі, тонесенькі сліди тут і там подряпали кришталевий сніг. І тепер табунець тих завзятих малих паризьких волоцюг метушився й скакав по берегах ринви. Їх цвірінкання було єдиним голосом, що порушував побожну тишу перед приходом Царя-Дитяти.

ПАЗИЗЬКІ ГОРОБЦІ. Ну, й холод! Ніяк не заснеш. Чи кулькою стулися, чи настовбурч пір'я, мороз не дає спати, так і щипає.

ОДИН ГОРОБЕЦЬ (здалека). Гей! Друзі, гей! Сюди швидко! Я знайшов старий комин з металеву шапкою; в ньому ще пізнім вечером горів вогонь. Притулімось до нього, тут нам буде тепло!

ВСЯ ГРОМАДКА (злітається до нього). Чи бач! А й справді! Як же тут добре! Як же тут тепло! Цвір, цвір, цвір!

КОМИН. А будете ви тихо, вуличники! Тільки ви одні смієте гомоніти в таку хвилину, коли весь світ очікує й мовчить. Дивіться, навіть вітер затаїв у собі дух. Ані одна хоруговка не ворухнеться.

ГОРОБЦІ (тихіше). А що ж це таке буде, дідусю? **КОМИН.** Як! Ви й не знаєте, що цієї ночі свято дахів? Не знаєте, що сьогодні прийде Цар-Різдво роздавати дарунки дітям?

ГОРОБЦІ. Цар-Різдво?

КОМИН. Еге ж! Коли б ви бачили, скільки там унизу, в домах, маленьких черевичків понаставлювано довкола теплого попелу! Є там

усякі, різної величини. Є маленькі черевички з дрібненьких ноженят, що ледве ходять, а є й чобітки, що стукають міцно, оживляючи своїми кроками ціле помешкання. Є чобітки з хутерком і є ті бідні шлапачки, ті дерев'яники, що їх сяк-так узувають на босу ногу, немов би бідні діти не мали права бути дітьми.

ГОРОБЦІ. А коли ж він має прийти, той чудовий царевич?

КОМИН. Алеж зараз, опівночі... Цить! Слушайте!

ГОДИННИК (*грубим голосом*). Бам... бом... бам...

КОМИН. Дивіться он там: увесь край неба палає світлом!

ГОРОБЦІ (*цікаво витягуючи шийки*). Ай! Шик!

ГОДИННИК (*б'є далі*). Бам... бом... бам... Північ!

Ледве продзвонив останній удар північної години, коли нараз з усіх боків загула ціла громада дзвонів. Здавалося, що всі вони висять на одній дзвіниці і що ця дзвіниця обертається на всі боки, як морська ліхтарня.

ДЗВОНІ. Бам... бам! Ось він, маленький Цар-Різдво!

ВІТЕР. Гуу... Гуу... Гудіть добре, любі дзвони, всією громадою, ще сильніше! Різдво тут, іде за мною. Хіба не чуєте того тонкого запаху зелених пальм, кадила й пахучого воску, що несеться на моїх крилах?

ДЗВІНКИ. Дзінь-дзінь-дон! Дзінь-дзінь-дон! Різдво!

ВІТЕР. Ану, комини! А ви чого стоїте, пороззявлявши роти? Співайте зі мною Різдву. Ану дахи! Ану хоруговки!

КОМИН. Га-га! Га-га! Різдво! Різдво!

ХОРУГОВКИ. Крр... кррр... Різдво! Різдво!

ЦЕГЛА (*надто розохогена*). Різдво! Різ... (*З великої радості підскакує і падає на вулицю*). Трататата... Грим!

КОМИН. Ну, а ви, горобці! Ви нічого не покажете? Адже тепер годиться співати!

ГОРОБЦІ. Цвір, цвір, цвір... Різдво! Різдво!

КОМИН. Скачіть на мої плечі, будете краще бачити.

ГОРОБЦІ (*на комині*). Спасибі, дідусю... Ах, як же гарно, як гарно!.. Скільки свічечок рожевих, зелених, блакитних! Як вони танцюють на дахах!

КОМИН. А цей похід кошків із забавками, стожечками, квітками, цукерками, уся оця паризька зима, вкрита позолотою та яскравими фарбами...

ГОРОБЦІ. А це що за такі люденята, що несуть кошки? Чи всі вони Цар-Різдво?

КОМИН. Та де там! Це кобольди. Це такі духопікуні кожного дому, що ведуть Різдво до кожного комина, де стоять маленькі черевички, чекаючи дарунків.

ГОРОБЦІ. А сам Цар-Різдво, де він?

КОМИН. Це отой останній, отой русявчик з лагідними очима. Його волосся, мов золоте проміння, розсипалося довкола нього, мов сніп соломи з його ясел, а його щічки зарум'янилися від морозного повітря. Дивіться на його хід: його ноги доторкаються снігу, але не лишають на ньому слідів.

ГОРОБЦІ. Який же він гарний! Мов образочок!

КОМИН. Цить! Слушайте!

**

В цю хвилину молодий голос, перлистий, як дитячий сміх, залунав у тій кришталевій атмосфері, яку вгорі створюють великий холод і місячне світло. ЦАР-ДИТЯ зупинився на даху, оточений маленькими кобольдами з кошиками в руках, і промовив:

— Добридень, дахи! Добридень, старі дзвіниці! Ніч така ясна, що я бачу вас усіх довкола себе в цім великім Парижі. Ах, так, мій Париже, люблю тебе, бо ти смієшся з усього, але з Різдва ти ніколи не сміявся, бо ти віриш у нього. Тому я й приходжу до тебе щороку. І цієї ночі наповню багато маленьких черевичків чудовими забавками.

ОДИН ГОРОБЕЦЬ. Славно! Так би й поцілував його, цього маленького.

ВСІ ГОРОБЦІ. Цвір! Цвір!.. Хай живе Різдво!

ВІТЕР (*розбурхуючи сніг*). А ти що? Співай Різдву!

СНІГ (*тихесенько*). Не можу, але жертвую йому кадило. Поглянь на ті тумани білого тонесенького пилу, яким я обсипаю кошки й золотисте волосся мого Царевича. Аджеж ми знаємося віддавна. Аджеж я бачив, як Він народився ген там, у тій маленькій печері... ВІТЕР, ДЗВОНІ, КОМИН (*співають усі разом щосили*). Різдво! Різдво! Хай живе Різдво! ЦАР-РІЗДВО. Не так голосно, любі мої, не так голосно. А то ще побудите всю нашу дрібноту внизу... Найліпша та радість, що приходить у сні, коли й не думаєш про неї... Ну, панове кобольди, ходіть зі мною по шпильях дахів, почнемо роздавати дарунки. Коминів у Парижі так багато, а ніч така коротка!

**

Маленькі світла розсипалися на всі боки, немов би хто по снігу на дахах розсівав освітлені гіллячки різдвяної ялинки. Не забуто ні одного комина, ні в палатах, ні в бідних хатах. І небавом по всіх домах Парижу почулося дзеленькання дзвінків, розляглися всі ці фантастичні й різнородні тони, які лунають довкола крамниць з іграшками: мекання баранчиків, лепетання ляльок, шелест різнокольорового вишиваного шовку, тарахкавки, трубки, барабани, гуркіт коней на коліщатах, шелестіння крил вітряків. Усе те (Закінчення на сторінці 14-ій внизу)

ПЕРШИЙ ВИСТУП

День великий в маленькій Олі,
Серце б'ється у грудях скоріш —
Вона має на святі у школі
Проказати напам'ять свій вірш.

Там, у залі, і мама, і тато,
З ними старша сестричка і брат,
І людей так багато-багато —
Всі рівненько рядами сидять.

Піднялася угору заслона —
Стрепенулося серце як птах...
Оля вийшла — утишився гомін,
Десь пропали несмілість і страх.

Чітко, впевнено, слово по слову,
То поволі, то трохи скоріш,
То тихенько, то голосно знову
Наша Оля проказує вірш.

Десь з'явилась відвага і сила
У дівчачім серденьку малім...
А як Оля свій віршик скінчила,
Затрусився від оплесків дім.

„Славно, Олю!” — гукають у залі
І старі, й молоді, й діточки —
І на сцену за виступ удалий
Полетіли барвисті квітки.

ЩО Я МАЮ?

Маю я дві ручки,
Та не лиш для себе,
А щоб ними помагати
Друзям у потребі.

Маю сині очі,
Щоб не лиш дивитись,
Але вдома та й у школі
З книжечки учитись.

Ротиком не тільки
Вмію їсти й пити,
Але ввечері й уранці
Господу молитись.

Маю я і серце,
Та не лиш, щоб билось,
А щоб втіхою й журбою
З другом поділилось

Р. З.

СВЯТО ДАХІВ

(Закінчення зі сторінки 13-ої)

рухалося, щезало, плигало з даху на дах вздовж вулиць. А де не було дітей ЦАР-РІЗДВО у супроводі кобольдів минав таку хату. Часом, коли наближався до якоїсь хати з повними руками, шептав до нього комин своїми чорними устами:

— Вмерла дитинка, нема кого обдаровувати... Нема маленьких черевичків у хаті. Візьми свої забавки, мій маленький Царю. Мати плакала б дуже, побачивши їх...

Довго-довго блукали так маленькі вогники. Та нараз захриплий півень закукурікав у глибині сутінку, і рубець неба заяснів злегенька. В цю хвилину щезли всі чари різдвяної ночі. Свято дахів скінчилося, починалося свято домів. Оце разом з димом розпалених вогнищ коминами понеслися щасливі й чарівні оклики. Це були оклики радості, сріблястий сміх і голоси дітей, що й собі кликали: „Різдво! Різдво! Хай живе Різдво!”

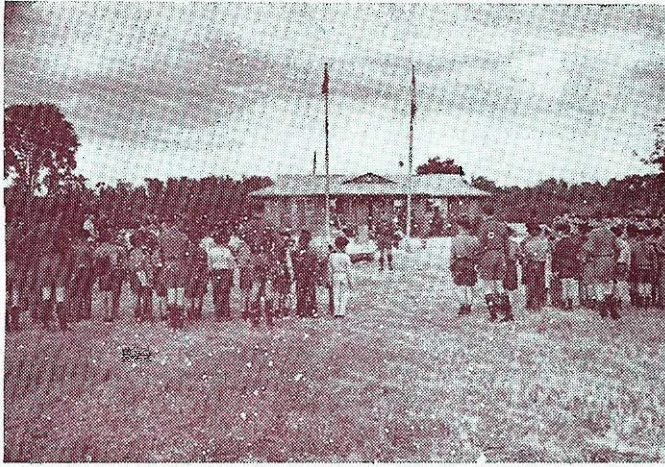
А понад дахами піднімалося сонце, заспане й рожеве і сипало своїм першим промінням. Воно

було подібне до позлітки, до перлової матиці, до золотих торочок, розсеяних із кошків малого Царя...

Пояснення-словничок: русьвчик — з яним волоссям, бльондин (blonde); дрібнога — маленькі діти (babies, little children, youngsters); шпиль — верх, вершок (гори) (top, summit); лепетати — жебоніти, швидко, без перерви говорити (шпр., маленькі діти) (to babble); плигати — скакати, стрибати (to hop, to jump); рубець — край, крайчик (неба, хмари тощо), сєріжок (edge, hem); перлова матиця — перлямутр (mother of pearl); торочка — китичка з ниток або оздобних шнурків (fringe); ожеледа — замерзлий, мокрий сніг (glazed frost, ice); чи бач! — оклик здивування, коли щось станеться несподівано; (see what happened!); гомоніти — розмовляти, галасувати (to chat, to hum, to talk noisely); шлапачок — ходак, рід дерев'яного або ликового взуття, також старий черевич (moccasin, sandal, sabats); годяться — треба, випадас (it is necessary, it should be); роззявити рот — широко відкрити уста; кобольд — гном, карлик, люденя, добродушок, фантастичні чоловікоподібні створіння, що виступають у казках (прочитайте казку „Громадка добродушка Дадка” Авеніра Коломийця у „Веселці” за 1962 рік ч. 1-9 з ілюстраціями М. Бутовича й П. Холодного). (brownie, elf, gnome, goblin).

З ДИТЯЧОГО ЖИТТЯ

ТАБІР „ПЛАСТОВА СІЧ” У ГРЕФТОНІ
БЛІЯ ТОРОНТА

Табір пластунів на „Пластовій Січі” у Грефтоні

Пластуни співають

Пластуни-новачки святять квіти в празник Матері Божої на таборі в Грефтоні

ДІТИ ТОРОНТА ВІТАЮТЬ Р. ЗАВАДОВИЧА
Українські діти Торонга привітали письменника й співредактора „Веселки” Романа Завадовича з його ювілеєм

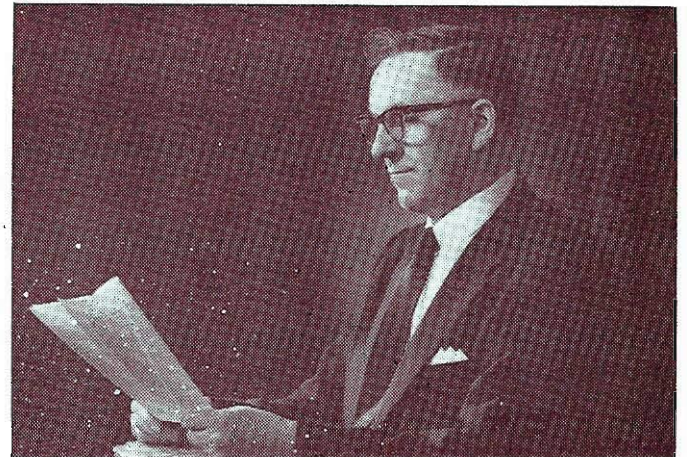

На світлині Р. Завадович поміж членами Юного СУМ-у

А тут діти Рідної Школи, Пласту й СУМ-у квітами вітають Р. Завадовича. Щось веселе й приємне сказав письменник, бо на дитячих личках радісний усміх.

ПРИЯТЕЛЬ „ВЕСЕЛКИ”

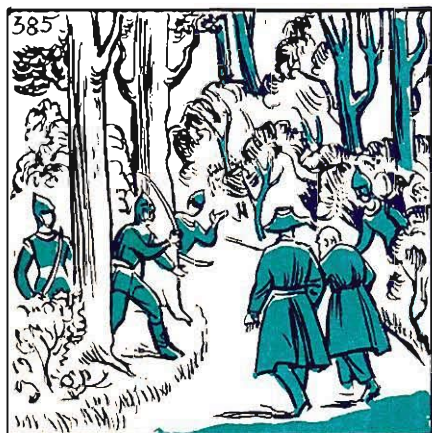
Інженер Василь Вацик з Канади, великий прихильник „Веселки”. Буваючи на різних конференціях, зборах і нарадах, він завжди виступає з пригадкою, що кожна українська дитина на еміграції повинна мати і читати свій журнал „Веселку”. За останні два роки він допоміг школам у Торонто придбати більш як тисячу читачів-передплатників „Веселки”.

БОГДАН, КОЗАК-ХАРАКТЕРНИК ІСТОРИЧНА КАЗКА

UKRAINIAN TALE BOHDAN, KOZAK-SORCERER

РОЗДІЛ XXV: У ВОРОЖОМУ ТАБОРІ

CHAPTER XXV: IN THE ENEMY'S CAMP

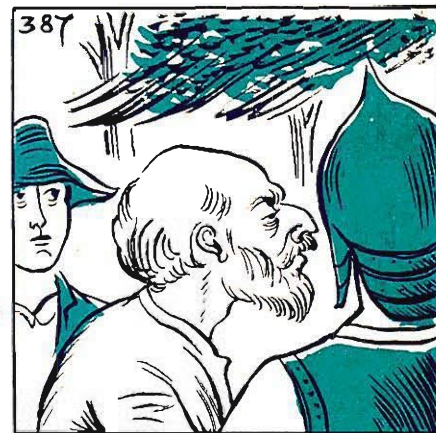
— Сій! — залунало з-за дерев, і чотири польські драгуни вискочили на дорогу. — Хто ви?

"Halt!" — said a voice from behind the trees, and four dragoons stepped out on the road. "Who are you?"

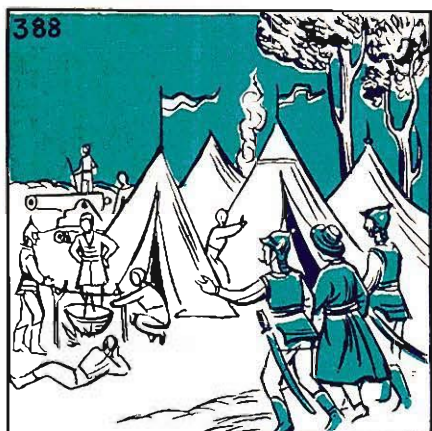
— Ваші! — спокійно заявив Богдан. — Хочу до військового начальника! Не вірите? Ось перстень!

"Friends!" — said Bohdan calmly, "I want to see your chief! You don't believe? Look at this ring!"

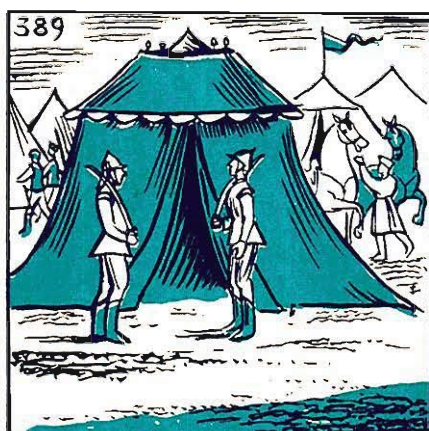
— Це його наш Рох присилає! Навіть свою одягу йому дав! — шепнув легковірний Стах одному з драгунів.

"He was sent by our Rokh! He even gave him his clothes!" — whispered Stakh to one of the dragoons.

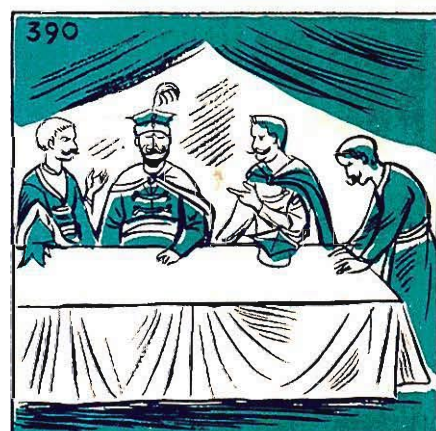
— Як так, то гаразд! — заявив драгун. — Заведемо його в табір. Цього тільки й треба було Богданові.

"All right, then!" — said the dragoon. "Let's take him to the camp." And that's exactly what Bohdan wanted.

Посередині табору стояв найбільший намет військового начальника, князь.

In the center of the camp stood the biggest tent of the chief, the prince himself.

— Приведіть його! — сказав князь до свого ад'ютанта, почувши про незнайомого.

"Bring him in!" — said the prince to his aide when he heard about the visitor.

(Кінець XXV розділу)
(The end of chapter XXV)